

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravišstvo
(administracija) in ekspedicijska na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " — "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ljubljani uli-
cni št. 7.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Trgovci in obrtniki!

V teh dneh vam bodo izročene glasovnice in izkaznice, s katerimi boste volili osem novih odbornikov v kranjsko trgovinsko zbornico, in sicer trgovci pet in mali obrtniki tri. Kdo ima pravico voliti, in kateri može se vam od naše domače strani svetujejo, da jih volite, to smo vam že povedali v posebnem oklicu narodne stranke. Danes se hočemo samo do vas obrniti, da vam na srce položimo dolžnosti, ki jih imate proti domovini.

K volitvi iti, ali v tem slučaju, svoj volilni listek odposlati, je v ustavni državi vsak dolžan, kajti za to imamo ustavne pravice, da se jih poslužujemo, in bolj ko bi jih zane-marjali, bolj bi bili v nevarnosti, da jih zopet zgubimo. Voliti morate na vsak način; zdaj nastane samo vprašanje, katere može hočete voliti, ali naše domače, slovenske, kateri se vam ne vsiljujejo, in tudi z oobeno zvijačo ali sleparijo ne vrivajo, ali pa može na-protne, po „Ljubljanskem Tagblattu“ zastopane stranke?

Vaša vest vas veže, da tudi vi ljubite svojo ožjo domovino, našo Kranjsko deželo. Slovenci ne nameravajo nobenih prekucij de-lati, kakor vam morda nekateri naši sovražniki pravijo, Slovenci so cesarju zvesti, in ljubijo mir in postavnost, pravico in poštenje. Kar pa Slovenci zahtevajo, to je enakopravnost z dru-gimi narodi, oni hočejo v svoji hiši sami po-trebno vravnavati in ne morejo trpeti, da bi se jim mili slovenski jezik siloma jemal, da bi se jim povsod nemščina vrivala, ne morejo

trpeti, da bi le tuji ljudje v naši deželi prvo besedo imeli in zvonec nosili, domač človek pa naj bi zaničevan in povsod preziran v kotu stal.

Dragi rojaki, pogledite kamorkoli po svetu, in videli boste, da se nikjer domačin toliko ne zaničuje, kakor pri nas, videli boste, da nikjer ni toliko odpadnikov, narodnih izdajal-cev ali renegatov, kakor pri nas. Na Laškem ima prvo besedo Lah, na Hrvaškem Hrvat, na Francoskem Francoz, na Nemškem Nemec; samo na Slovenskem naj Slovenec nima nič govoriti; Lah, Francoz, Hrvat, Nemec, vsak narod ljubi svoj jezik in svoje navade, vsak narod podpira rajši svoje domačine, kakor tujce. Samo pri nas naj bi narobe bilo, samo pri nas naj domači jezik zaničujemo, samó pri nas naj prostor delamo nedomačim ljudem.

Ali nemamo tedaj prav, če se za doma-čijo in za domačine potegujemo? Če imate tedaj kaj vesti in srca, vam ne bo težko, od-lečiti se, koga imate voliti. Držite se trdno in značajno, kakor se svobodnim možem spo-dobi; ne vdajte se, če se vam nasprotniki sladkajo in obljube delajo. Spominjali se bo-dete, da so vam pri zadnjih volitvah obetali, da se vam bo patent znižal, da boste menj plačevali, pa zdaj ste se menda že prepričali, da je bilo vse to le zlagano.

Rodoljubi po deželi, bodite kterega koli stanu! Vi veste, da mi ne moremo do vsacega trgovca ali obrtnika na deželi osebo iti, da bi ga o važnosti te volitve in o pravičnosti naše stvari prepričali. Vse, kar zamoremo sto-

riti, je, da jim to v našem listu pojasnimo; če pa potem naše članke berejo ali ne, tega mi ne vemo. Storite tedaj vi vsak v svojem kraju to, česar mi ne moremo, pojdite k vsa-kemu volilcu posebej in osebno, ter ga zdra-mite po konci, da spolni svojo domovinsko dolžnost. Mi vas ne moremo k temu drugače prisiliti, ko z opominom na vašo narodno čast; kajti če ste Slovenci, in to hočete biti, potem vas mora vendar v srce boleti, da so vse ime-nitnejše napave v deželi, kakor deželni zbor, trgov. zbornica, mestni zbori, hranilnica itd. v nasprotnih rokah, da smo mi tujci in hlapci v lastni domovini. Ako tega dalje trpeti nečete, morate se vsak in vsi potegovati za domačo reč, ki je pravična, in ki mora enkrat zmagati. Na delo toraj za narodno čast in narodni blagor!

Kupci, ki plačujete v Ljubljani 10 gl. 50 kr., na deželi pa po 8 gl. 40 kr. od svoje trgovine patenta na leto, na glasovnice zapišite samo ta-le imena:

Gosp. **Janez Fabijan**, trgovec v Ljubljani.

" **Franjo Hren**, trg. v Ljubljani.

" **Vazo Petričič**, trg. v Ljubljani.

" **Franc Souvan**, (mlajši) trgovec v Ljubljani.

" **Ferdinand Sajovic**, trgovec v Kranji.

Obrtniki vsi brez razločka, potem od malih kupcev tisti, ki zaradi prenizkega davka skupci ne morete voliti, pa

Mickiewiczova poljska politika.

Litwo! Ojczyzna (očetovina) moja, ty je-steś jak zdrowie (ti in pa zdravje moje.) Tako pričinja prvi poljski pesnik svoje naj bolj sloveče delo „Pan Tadeusz“, v katerem so naj-bolj zvesto opisane posebnosti, navade in tež-nje poljskega plemstva.

Ojczyzna (očetovina) in Poljska se nahajati v vseh delih tega pesnika tolikrat, da bi se smeli vsi izdelki imenovati jedno samo delo z napisom: „Ljubezen do domovine“. Iz vsake Mickiewiczove vrstice diha izrek Czajkowskega: „Jedna gwiazdka (zvezdica) na niebie, jedna Polska na ziemi (zemlji).“

V resnici smemo reči, da nema nijeden veliki narod toliko navdušenih domovinskih pes-nikov nego jih ima poljski, in da nijeden polj-ski pesnik ne izraža svojih domovinskih čutov tako ginljivo kakor Mickiewicz, kateri ima pa še to prednost, da je natančen tolmač poljskega mišljenja. Njega kinčajo vse lastnosti poljske šlahtne (plemstva) in poljskih emigrantov, (iz seljencev). Čitač Mickiewicza se nikakor ne moremo čuditi, zakaj se vdeležujejo Poljaki kot prostovoljci vsake večje vojne, v katerem kolu delu sveta se bije, in zakaj so se že to-likokrat in s tako malimi močmi vzdignili zo-

per mogočno Rusijo. Da, poljska politika je tako idealna in sanjarska, kakor si jo le mi-sliti moremo. Obseg te politike je v kratkem ta le: samo poljski narod ljubi svobodo, samo ponosni poljski narod je čisto nepopačen; sedaj ga Bog za tega delj tako bridko skuša, da bo zamogel potem, ko dobi svojo ožjizno zopet v popolno last, rešiti vse druge narode iz njihove popačenosti.

Da pa to nekoliko bolj osvetim hočem na-vesti nekaj izrekov iz Mickiewiczovih knjig „na-rodu polskiego“ in „pielgrzymstwa polskiego“. V prvi knjigi se opisuje poljska zgodovina, dokler je bil narod še samostalen. Evo Mickie-wiczeve originalnosti:*)

..... In šli so kralji poljski na obrambo kristjanov v daljne kraje, kralj Vladislav pod Varso in kralj Jan (Sobieski) pod Dunaj na obrambo vshoda in zahoda.

Ali nikdar niso jemali kralji in viteški može sosednih dežel s silo, ampak sprejemali so narode v bratstvo, vezaje jih seboj z dobroto vere in svobode.

In nagradil jih je Bog, ker veliki narod.

*) Da spoznajo Slovenci tudi nekoliko Mickie-wiczov stil, hočem predstaviti sledeče, kolikor moč natančno.

Litva, se je združil s Poljsko, kakor mož z ženo, dve duši v jednom telesu. A ni bilo ni-keedar poprej tega združenja narodov. Ali potem bo.

..... In dal je Bog kraljem poljskim in vitezem svobode, da so se vsi nazivali bratje, najbogatiji kakor tudi najubožnejši. A take svobode ni bilo nikedar poprej. Ali potem bo.

Kralj in može viteški so sprejemali cele skupine in cela pokoljenja. In postalo je število bratov veliko, kakor narod, in v nijed-nem narodu ni bilo toliko svobodnih ljudi in z brati se nazivajočih, kakor v Poljskeji.

In nakonec so kralj in viteštvo dne tret-jega maja *) umislili brate storiti vse Poljake, najprej meščane in potem vlasteline.

In bratje so se nazivali plemstvo, ker so se plemenili, to je pobratili se z Lehi, ljudmi svobodnimi in enakimi.

In hoteli so napraviti, da bi se bil vsak kristjan v Poljskeji plemenil in se nazval plemič v znak, da je dolžan imeti plemenito dušo in biti zmerom pripravljen umreti za svobodo.

*) Tačas 3. maja 1833. l. se je ustanovila konstitucija, ki se zategadelj navadno imenuje kon-stitucija 3. maja. Prevoditelj.

od svoje kupčije plačujete vsaj 4 gld. 20 kr. patenta, pa zapišite samo sledeča imena:

Gosp. **Janez Horak**, obrtnik v Ljubljani.

„ **Miha Pakič**, obrtnik v Ljubljani.

„ **Anton Perme**, obrtnik v Ljubljani.

Miletičeva pravda.

Po 19mesečnem zaporu se je pred nekimi dnevi pričela končna obravnava proti srbskemu rodoljubu dr. Miletiču in 18. t. m. se je objavila sodnijska razsodba; obsojen je zaradi veleizdaje na 5 let težke ječe.

Dr. Svetozar Miletič je eden najslavnejših srbskih rodoljubov in glavni voditelj svojih rojakov, za ktere se je s tovarišem in prijateljem svojim, dr. Politom, neprestrašeno bojeval na političnem polju proti neopravičenemu in pogubnemu ravnanju Slovanom sovražnih Madjarov. To nasprotovanje je Madjarom silno presedalo, ker so čutili, da si zastoj prizadevajo potlačiti in uničiti srbski življenjski Ogerskem, dokler Miletiču ust ne zamašče. Iskali so tedaj prilike, da bi mu prišli do živga, in najpripravnejši za to se jim je zdel čas, ko se je bila pred dvema leti pričela srbsko-turška vojska. Vsi Slovani so radostno pozdravljali to vojsko, ker so se nadejali, da bode že vsled nje zlata svoboda zasijala skozi stoletja v kruti turški sužnosti zdihujočim kristjanom. Kdo bi se čudil, da so se za to vojsko pa še posebno zanimali avstrijski Srbi na Ogerskem, ker niso samo sosede, ampak tudi še sokrvi kratke srbskih prebivalcev.

To pa Madjarom, ki Turke proglašajo za svoje sorodne brate, ni bilo všeč; oni bi bili najraje že tedaj Turku hiteli na pomoč in so imeli vsacega za veleizdajalca, ki ni bil njihove misli. Ker pa niso mogli zapreti in zatreti cellega naroda srbskega, sklenili so maščevati se samo nad enim, ki je duša narodne zavesti med Srbi, dr. Miletičem. S tem so hoteli ob enem doseči dva namena: znebili bi se za vselej ali vsaj za dolgo časa svojega najnevarnejšega nasprotnika, in zatrli bi ob enem narodno gibanje med slovanskimi Srbi, če zatro dušo njegovo, dr. Miletiča.

Prilike, da bi izvršili svoje umazane in pregrešne naklepe, jim ni bilo dolgo treba

čakati. Dr. Miletič je bil l. 1876 v Belem gradu, in kaj je imel tam pač drugega opraviti, kakor izvršiti svoje veleizdajske namene! Tudi ni trebalo dolgo iskati priče, ki bi vse to potrdile. Neki Rankovič je namreč Madjarom povedal, da je Miletič meseca junija leta 1876 v gostilni „pri srbskem kralju“ vpričo Kasapinoviča, Branveseoviča, Popoviča, Aksentieviča in Kostića veleizdajsko govoril, in obljubil 20–30000 prostovoljcev iz Bačke in vojaške Granice Srbom poslati na pomoč, kakor hitro prično vojsko s Turki, ter ob enem na Ogerskem podpirati vstane. Tudi jim je prigovarjal, da naj na vso moč podpirajo Srbijo, ker bode kneževina Srbska, ako v vojski zmaga, avstrijskim Srbom pomagala otresti jarm Mongolov in Slovanožrccev, inle na ta način bode mogoče Banat, Bačko in Srem zediniti s Srbijo in ustanoviti srbsko kraljevino pod knezom Milanom. Tako je trdil Rankovič, bivši tajnik generala Stratimiroviča. Kaj pa je sodnijska preiskava spravila na dan? Druge priče so s prisego potrdile, da Miletič je bil sicer v Belem gradu, toda ne v gostilni pri srbskem kralju, Kostić pa, ki je boje slišal veleizdajski govor Miletičev, bil je tedaj v Cetinju in ne v Belemgradu. Kar je tedaj Rankovič sodnji razodel, bilo je deloma zlagano, deloma popačeno. Rankovič sam je malovredno ter že večkrat zavoljo ponarejevanja menjic, zaradi posiljenja in drugih hudobij kaznovano človeče. Razun njega je zoper Miletiča pričal še neki beogradski krojač Timarčević, Rankovičev bratič, ki je pa med tem že umrl, in pred smrtjo vse preklical, kar je zoper Miletiča pričal, rekši, da je bil k temu od Rankoviča zapeljan, ki mu je za to dal 20 gld.

Dolžili so Miletiča tudi, da je obljubil nabirati prostovoljce in jih Srbom poslati na pomoč. Toda tudi to je bilo čisto izmišljeno, in priče niso vedele o tej reči drugega povedati, kakor da so slišale tako govoriti.

Dr. Polit je svojega tovariša in prijatelja izvrstno zagovarjal. Čudil se je, da Madjari sočutje Srbov za svoje sobrate smatrajo za veleizdajo, in da se je tožbi tako zanikarnega človečeta, kakor je Rankovič, sploh zamoglo verjeti, ter je sodnikom priporočal, da naj pokažejo svojo neodvisnost ter naj ne skušajo z

obsodbo opravičiti Miletičevega zapora, kteremu se noben pregrešek ne more očitati, ker bi taka obsodba omajala podlago na pravico oprte države in dala povod k obsodbam, kakoršne so Turki izvrševali v Drinu, ali pa puntarske sodnije v Parizu.

Toda vse je bilo zastoj; sodnija je dr. Miletiča veleizdaje krivega spoznala in obsodila na pet let težke ječe, v ktere pa se mu všteje 19 mesecev, ki jih je že preživel v zaporu. Ta obsodba je vsestransko osupnila; še „N. fr. Presse“ priznava, da je preostra, in omenja, da so celo madjarski listi pričakovali oproščenje zatoženčev. Radi priznavamo, da je za madjarsko vlado, ki hoče biti ena najmodrejših, hudo in jako sitno reči: „Grešila sem, zelo sem grešila, da sem brez dovoljenja vzroka dr. Miletiča toliko časa imela zaprtega“ in to bi bilo pomenilo oprostitev dr. Miletiča — toda milejši bi jo bili sodili vsi, če bi bila spoznala svojo zmoto kakor sedaj, ko jo hoče z obsodo prikriti. Bolj ali manj naravnost, kakoršno je ravno njihovo stališče nasproti Slovanom, bodo vsi ponavljali sodbo praške „Politike“, ki v št. 19 piše, da ta pravda je žalostno spricevalo za madjarske sodnije, ker bi bil drugod prav lahko vsak nižji sodnijski vradnik v enih tednih sestavil to, kar so one sestavljale 19 mesecev, žalostno spricevalo za Madjare, kateri na tako silen način razodevajo svoje sovraštvo do Slovanov, katerih je polovica prebivalcev na Madjarskem, ter jim dajo okušati, česar se jim je pod njihovo vlado še nadejati. Ta pravda je sramotna za Madjare, ki se poslužujejo ovadstva ter se hočejo z umazanim vohunstvom znebiti političnega nasprotnika, sramotna za madjarske državnike, ki so poslance izročili sodnji in mu odrekli svobščino (imuniteto) iz zgolj sovraštva do nekega naroda. Naj se ta pravda izide kakor se hoče, sklepa omenjeni list, bode v naslednjih svojih pogubna za Madjare, ker država ali narod, ki zlorabi najvišjo napravo, pravičnost, zgubi spoštovanje omikanega sveta.

Pomenljivo je, da se je državnemu pravdniku zatožencu odločena šletna ječa zdela premajhna in se je pritožil pri višji sodnji. Tudi dr. Miletič se je pritožil zoper obsodbo in želimo mu prav iz srca boljšega uspeha, kakoršnega je imel pri prvi sodnji; pa skoraj nimamo nobenega upanja, da bi mu pritožba njegova

... Plemstvo je tedaj imelo biti krst svobode in vsak, kdor bi bil pripravljen umreti za svobodo, bi bil krščen s pravom in z mečem.

In rekla je nakonec Poljska: Kdor koli pride k meni, bo svoboden in enak, ker jaz sem svoboda.

Ali kralji, uslišavši to, so rekli...: Pojdimo, ubijmo ta narod. In napravili so mej seboj izdajo...

In mučen je bil poljski narod in pokopan, in kralji so zaklicali: ubili smo in pokopali svobodo...

Ali narod poljski ni umrl, ker on vstane od mrtvih in reši vse ljudi v Evropi iz sužnosti.

Tako popisuje Mickiewicz v nevezanej poziciji poljsko svobodo in poljski mesijanizem. Marsikatero vrstico pa nisem hotel prevesti, ker pisatelj preveč travestira sveto pismo v svojej fanatičnej ideji o mesijanskem poklicu poljskega naroda.

Sedej pa nekaj stavkov iz Mickiewiczovega „pielgrzymstwa polskiego.“

„Duša poljskega naroda je poljsko romarstvo.“

A nijeden Poljak na romanji se ne na-

življe klatež, ker klatež je človek, blodeč brez cilja.

Niti izgnanec, ker izgnanec je človek, izgnan po vladnej naredbi, a Poljaka ni izgnala njegova vlada.

Poljak na romanji še nema svojega imena, ali dalo se mu bo to ime pozneje.

A dosihmal se Poljak nazivlje romar, ker se je zavezal popotovati v sveto deželo, v svobodno domovino, ker je obljubil toliko časa popotovati, dokler je ne najde... Zvezda romarstva je vera nebeška, a magnetna iglica, ljubezen do domovine.

... Romar, ti si ustanovil prava in imel si prava do krvne, a glej na tujej zemlji si izvzet izpod obrambe prava, da bi spoznal brezpravje, in da boš mogel reči, kadar se povrneš h kraju: tujci so skupno z menoj sopravodajalci...

Vi (romarji) ste poklicani, da spravite v svojej krajini in v celem krščanstvu vlado in vednost zopet v spoštovanje.

Ker starejši mej vami niso oni, ki se spokojno naslanjajo na starešinstvo in se iz svoje službe bogatijo.

Ampak oni, kateri se največ žaloste in najmanj spé in so preganjani in zasmehovani

v obilnejši meri nego vi, in so zgubili velika posestva in bogatstva; tedaj je tudi tisti izmed njih, ki pade v neprijateljsko oblast strožeje mučen nego vi.

Vidite, da tiste izmed vas, kateri so dobri bili, vaši senatorji in vaši voditelji, nazivlje moskovski imperator najbolj krivimi; in ti, katere nazivlje on najbolj krivimi, so najvrednejši, in katere on muči, bodo sveti.

A modri mej vami ni so ti, ki so obogateli, predavajoč vam svojo vednost, in si nakupili posestev in pohištva in si pridobili od kralja zlato in prijaznost.

Ampak ti, ki so vam oznanjevali svobodo in trpeli zapiranje in tepenje; in ti, kateri potrdujejo s smrtjo svoj nauk, bodo sveti.

Resnično vam povem, da se mora od vas naučiti cela Evropa, koga naj nazivlje modrim. Ker sedaj so vlade v Evropi sramota in nauk Evrope je neumnost.

Nisem vam rekel samo enkrat, da ste v sredi omikanih narodov, in da se imate od njih učiti omike; ali vedite, da ti, ki vam govoré o omiki, sami ne vedo, kaj govoré...

(Konec sledi.)

kaj pomagala, pač pa nas tolaži zavest, da na Madjarskem ljudje, ki so bili zaradi političnih pregreškov obsojeni celo k smrti, čez nekaj časa dospé lahko do najvišjih služb. In kdo bi glede na sedanje razmere na Ogerskem zamogel reči, da pri Miletiču kaj takega ni mogoče?!

Z bojišča

Rusi se brez posebnih ovir pomičejo proti Carigradu, in so 16. t. m. zasedli Plovdivo, 19. pa Drin. Turki so spredvidili, da ga ne morejo braniti in so se s topovi in vsim streljivom umaknili sami, popustivši v mestu samo 72 žandarjev, ki so imeli skrbeti za javni red in mir. Ko so Rusi prišli, odšli so iz mesta tudi ti žandarji. Nekteri listi poročajo, da so Rusi od Turkov kot pogojo za premirje zahtevali, da se umaknejo iz Drina.

Pooblaščenca turška Server in Namik paša sta odšla v Kazanlik, da se z ruskim višjim poveljnikom dogovorita o premirju in mirovni pogojih. 18. t. m. je tje odšel tudi Izzed bej. Fuad pašev vnuk, da jima donese novih pooblastil in pojasnil, ter se z ruskimi pogoji vrne v Carigrad. Turčija se na eni strani nada, da bodo te obravnave imele zaželjeni vseh in priprave, ki so se delale za preselitev sultana iz Carigrada v Brusó, so se zopet ustavile, na drugej strani pa vendar Rusiji ne upa prav, in utrjuje Carigrad na vseh straneh, ter ob enem vse Turke kliče na vojsko, da domovino rešijo iz preteče nevarnosti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. januarja.

Avstrijske dežele.

Avstrijski poročnik v Carigradu, grof Zichy je turški vladi izročil pismo, v katerem Avstrija oporeka temu, da bi Rusija in Turčija sami sklepale mir. Dunajski dopisnik „Politike“ sodi, da utegne biti to povod svetovnej vojski. Grof Andrássy se je na skrivnem, pravi, menda porazumel z Anglijo, ker sta tudi angleška poročnika v Petrogradu in Carigradu izročila prav enaki pismi. Nevarnost ravnanja Andrášvega pa se razodeva v tem, da se mu je zdelo nepotrebno v Petrogradu naznaniti pismo, ki ga je Turčiji poslal. Kaj k temu porekó v Berlinu in Rimu, kjer Avstriji niso posebnó prijazni in vdani? Morda bodo to priliko z veseljem pozdravili, da dosežejo sedaj tiste namene, po katerih tolikanj hrepené. Vojska bi bila tedaj za Avstrijo silno pogubna ne samo v denarnem oziru, ampak tudi gledé drugih nasledkov, zato pričakujemo, da jo bodo naši državniki vedeli odvrniti. Tudi „N. fr. Presse“ je te dni pisala, da se je vzhodna politika avstrijska v zadnjem času spremenila; „N. W. Tagblatt“ meni, da Avstrija hoče s tem le nekaj pridobiti, vradni listi pa oporekajo temu, da bi bila Avstrija svojo politiko spremenila, in pravijo, da omenjeno pismo Andrášve v Petrogradu ne bodo imeli za žuganje ali razžaljenje. Bog daj!

Ministerstvi ste imeli 18. t. m. pod predsedništvom cesarjevím skupno posvetovanje, o katerem se pa nič natančnejega ne vé. Vradni listi pišejo, da ste se obe vladi popolno porazumele, druge novine pa poročajo, da je oboje ministerstvo hotelo odstopiti, da pa njihova odpoved ni bila sprejeta. Predmet posvetovanja so bile one točke pogodbe, o katerih ste avstrijska in ogerska zbornica različnih misli. Vladi ste se o njih boje porazumele in ministri so se zavezali za to skrbeti,

da boste dotičnim predlogom pritrdile; tudi zbornice, ali pa odstopiti. Toda po dosedanjih skušnjah nameravani odpovedi ni dosti verjeti, kakor je razvidno tudi iz govora barona Kellersperga, ki ga je imel v državnem zboru 16. t. m. „Če bi bili ministri posnemali Kurtija, je rekel, in skočili v prepad — t. j. se odpovedali ministerstvu, kakor so že večkrat obetali Vred. — bi bili preživljeni kot feniks zopet vstali in vsi bi jih bili z veseljem pozdravili. (Res je, na levi) Pa ministerstvo si je izvolilo drugo pot, in dasi g. govorni minister jako čisla staro klasično dobo (veselost), je ministerstvo raje ravnalo po izreku najlepšega in najizvrstnejšega našega pesnika (Schillerja) zaklicavši s prijateljem španjskega princa: „Kraljica! Bog, življenje je tako lepo.“ „Deut. Ztg.“ poroča tudi, da je bil Herbst poklican k cesarju.

Državnega zbora denarni odsek je zbrisal 30.000 gld. za cesto poleg meje črnogorske, dasi je minister Lasser povdarjal avstrijske koristi glede zadev na vzhodu. — Pri stroških za državne stavbe je goriški poslanec Winkler ministra notranjih zadev prosil, da naj se tudi za cesto iz Idrije skoz Vačko dolino odloči primeren znesek, pa minister je odgovoril, da se mora to odložiti za poznejši čas, ko bodo denarstvene zadeve to dopuščale. Za Kranjsko se je za ceste odločilo 125.000 gld., za stavbe na vodi 10.000 gld. za šolstvo 102.600 gld., za vravnanje Save pa 12.000 gld.

V Pragi so zaprli glavnega vrednika Politike, g. Skrejšovskega, ki je vodstvo Politike za čas svojega zavora izročil dr. Klaudyu. Povod temu zaporu je dala nesreča, ki se je te dni zgodila v tiskarni omenjenega lista. „Politik“ sama o tej reči poroča, da je prišel g. Thierhier, zastopnik lastnikov „Politike, 17. t. m. po polnoči v tiskarno, kjer je hotel imeti neki zoper Riegerja pisan članek (Unbefugte Sittenrichter) ter razbijal in razmetaval stavke, ne da bi se mu bili stavci ustavljali. Okoli ene se poda glavni stavek g. Skrejšovskemu, da bi mu reč naznanil in ga prosil, da naj gre v tiskarno in red naredi. Skrejšovski mu je rekel, da naj pokliče načelnika tiskarne, g. Nagelna, pa takoj se zopet premislil in za stavcem, ki je šel po stopnicah zopet nazaj v tiskarno, zakliče, da naj ne gre po Nagelna. V tem trenutku se Thierhier spusti po stopnicah v gornje nadstropje, kjer je Skrejšovski stal, in hoče kričeti: „Kaj vi tukaj delate“, Skrejšovskega s pestjo mahnuti, ki pa se vdarcu izogne. Thierhier je potem stopil za stopnico nazaj, da bi se v Skrejšovskega zakadil, pa pri tej priliki je omahnil ter padel iz druzega nadstropja med stopnice na tla, kjer so ga stavci, ki so ga videli in svarili, da naj miruje, pobrali ter odnesli domu. Drugi dan je žena Thierhierjeva reč naznanila sodniji, ki je pričela reč preiskovati in Skrejšovskega zaprla. Preiskava bo ta dogodek že pojasnila. Thierhier je bil dolgo v nezavednosti in mislilo se je, da bo umrl, pa zdaj se zopet zaveda, toda je zamogel le nekoliko besedic spregovoriti.

Na Ogerskem so imeli poslanci vsih sedanji vladi nasprotnih strank posvetovanje, kako da bi prišli pri sklepanju nove pogodbe sedanje ministerstvo in ga prisilili, da odstopi, češ, da bode po dovršeni pogodbi veliko težje Tiszo odstraniti kakor pa sedaj.

Vnanje države.

Fransoski list „Monde“ objavlja več pisem o zatiranju katoliške cerkve na Ruskem, ki je rimsko stolico prisililo, da je ustavila vradno občevanje z vlado rusko in njenim pooblaščenecem princem Urusovom. Dotično pismo dr-

žavnega tajnika papeževega se sklicuje na to, da je Urusov rimsko stolico razžalil tako hudo, da enakega razžaljenja v zgodovini občevanja rimske stolice z vnanjimi vladami ni najbiti.

Italijanski kralj je 19. t. m. slovesno prisegel pred zbornico in starašinstvom, ki sta potem tudi kralju prisegla zvestobo. Ob enem je kralj pomilostil vse zaradi političnih ali tiskovnih pregreškov obsojene in zaukazal ustaviti tudi sodnijske preiskave zaradi drugih prestopkov, katerim ni odločena večja kakor šestmesečna kazen. Pogreba Viktorja Emanuela se je vdeležilo samo 13 douhovnov. Papež so sicer dovolili slovesen pogreb, pa so ob enem prepovedali duhovnim družbam, da se pogreba ne smejo vdeležiti. Tudi niso dovolili, da bi se bile sv. maše darovale v dvorani, kjer je bil napravljen mrtvaški oder za kralja, ker je Kvirinalska palača še pod cerkveno kaznijo. Tudi žena ranjkega kralja, grofinja Mirafiori je nevarno zbolela, „Gazzetta dell' Emilia“ je iz Turina poročala, da je že umrla kar pa ni res. Požunski Recht omenja, da 9. januarja nista le umrla Napoleon III. in Viktor Emanuel, ampak da je bil tudi Emanuelov sin Amadej 9. januarja pobegnil iz Španjske. — Z novim kraljem nekteri listi niso nič kaj zadovoljni in mu očitajo, da je prelomil vstavo, ker se je dal oklicati za kralja in se je vedel kot kralj, preden je še prisegel na državno vstavo. Republikanski tički se bodo začeli čedalje očitneje glasiti, ko se poleže nekoliko vriš, ktere ga je zbudila nenada smrt kralja Viktorja Emanuela.

Angleški državni proračun ni višji, kakor v dosedanjih mirnih časih. Tudi prestolni govor je veliko mirnejši kakor se je pričakovalo, dasi Turkom daje nekako potuho. — Iz Pere se naznanja „Daily Telegraph“, da se bode angleško brodovje vrnilo v besiško pristanišče.

Izvirni dopisi.

Iz Kroke, 20. januarja. Dovolite mi gospod vrednik, nekoliko prostora za odgovor na dopis iz našega kraja v št. 16. „Sl. Naroda“, da ondi grajano „neprilichnost“ prav nepristransko osvetim. Gospoda dopisnika „tožbe in opravičene (?) želje“ izbudile so tu splošno nevoljo, ker žalijo našega preč. g. župnika in resnico nalašč navpak obračajo. G. župnik je pri nas jako priljubljen, kar dokazuje 94 podpisov hišnih posestnikov v „Slovencu“ lanskega leta, ne samo ker je vrl narodnjak, ampak ker energično skrbi za red v svojem delokrogu, in je poleg tega tudi jako uslužljiv nasproti vsim opravičenim terjatvam.

Zakaj da je ob delavnikih sv. maša ob osmih in ne o-polu devetih, kakor g. dopisnik želi, je tako dobro znano njemu, kakor vsej Kropi: g. župnik se je oziral na želje ogromne večne faranov. G. dopisnik z njemu lastno doslednostjo sam priznava, da so naši delavci med 8. in 9. uro prosti, kaj jih tedaj zavira ob osmih k sv. maši priti, ako že ravno hočejo? Človek bi mislil, Bog zna, kako je g. dopisniku maša pri srci, ako bi ne vedel, od ktere strani da veter piše.

Domače novice.

V Ljubljani 22. januarja.

(P. i. narodni trgovalci in obrtniki ljubljanski) se vljudno vabijo k dogovoru zastran volitev za kupčijsko zbornico, ki bode danes (22.) zvečer ob 7. uri v čitalnici in sicer v sobi, kjer stoji biljard.

(Velečastiti knez in škof dr. Pogačar) so se danes zjutraj s poštnim vlakom odpeljali na Dunaj, da se poklonijo in zahvalijo cesarju za odlikovanje.

(Srednje šole) bodo prvo polletje končale 16. februarja, drugo pa pričele 20. februarja. Na Dunaju bodo prvi semester sklenili že 9. februarja.

(Zaklad najden. Surovost). „Tagblatt“ v št. 16 v nekem dopisu iz Kamnika pripoveduje o nekem nedavno najdenem zakladu; če bi bila „Slovenec“ ali celo „Danica“ kaj takega pisala, kako bi se jima bil posmehoval turški list, češ, da so to le čenče, ki pospešujejo prazno vero med priprostim ljudmi. Ker se „Tagblatt“ nad omenjenim poročilom o najdenem zakladu ne spodtika, se je reč morda res zgodila; mi tega za trdno ne vemo in poročamo le, kar smo v „Tagblattu“ brali. Boštjanu Kušarju iz Repenj h. št. 2 se je 5. 6. in 7. decembra zapored sanjalo, da je na Selem v hiši Antona Seršena zaklad ali „šac“ zakopan. Nekega dne se tedaj poda k Seršenu ter pripoveduje njegovi ženi, da je v njih hiši ali pod hišnim poštom, ali v kleti ali pa za dimnikom skrit zaklad, o katerem se je njemu sanjalo. Žena se je posmehovala njegovim sanjam in je poklicala moža, ki mu tudi ni prav verjel, ter Kušarju obljubila polovico, če zaklad najdejo. Kušar in dekla raztrgata najprej nekoliko hišni pod in brskata po zemlji. Kar sune Kušar v neko desko in ko jo vzdignejo, najdejo res pod njo pisnik poln srebrnjakov-križevcev. Ko posodo postavijo na mizo, in jo hoče Kušar pokropiti z žegnano vodo, zgrabijo žena in zbeži ter Kušarju noče dati obljubljenе polovice, ki jo zarad tega toži pri okrajni sodnji v Kamniku. Denarje je bil najbrže zakopal tretji posestnik pred Sršenom, ki je bil velik skopuh ter je veljal za premožnega moža, pa po smrti njegovi nič denarja niso našli. — V ravno istem dopisu „Tagblatt“ poroča, da je g. fajmošter v Spodnjem Tuhinju č. g. Kozma Pavlič, fantinom razlagal kršč. nauk, katerih eden se je surovo obnašal proti g. fajmoštru. Ko ga je hotel zapoditi iz sobe, se mu trije fantini ustavijo, ter g. fajmoštra vržejo na tla in mu raztrgajo talar. Še „Tagblattu“ se ta prigodek zdi pohujšljiv in še on izreka željo, da naj te zrele tičke zadene zaslužena kazen.

(Slovensko gledališče.) Pri slovenski predstavi v nedeljo bilo je gledališče natlačeno polno. Iz tega bodo voditelji dramatičnega društva pač lahko razvideli, da zamorejo naše občinstvo le z ljudskimi igrami k sebi vabiti, ter nam ne bodo več silili tistih francoskih „salon-iger“, ki našega ljudstva ne zanimajo. Igra „Robert in Bertram“ sama na sebi je brez vsacega moralnega vzhita, ter sta jej glavna junaka dva navadna tatova; in le burki se sme to dovoliti. Gospod Kajzelj je igral Bertrama izvrstno, ter mnogo hvale žel; tudi gospod Jeločnik (Robert) je svojo ulogo v zadovoljnost dovršil, čeravno se mu humorrstična uloga nič prav ne podá, in ga vidimo raje kot lahkoživca ali pa intriganta. Posebno hvalo pa smo dolžni gospodu Stöcklinu, kateri je igri izvrstnim pesmicam prav krasne napeve zložil, tako da je po g. Koceljnu iz nemškega prestavljena igra v glasbenem oziru izvrstno slovensko delo. Posebno se nam je dopadal kvintet koj iz začetka, v katerem se je g. Eržen s svojim prijetnim glasom posebno odlikoval. Tudi zbori so kaj lepi, v narodnem jugoslovanskem duhu zloženi; in peli so se precizno ter storimo le

prijetno dolžnost, ako naš pevski zbor pohvalimo; ker to krat se je bil dobro izuril. Tudi zunanja oprava te predstave se sme pri naših sredstvih izborna imenovati. Po vsem tem smo preverjeni, da se bo ta nova igra vzdržala več let na našem odru.

(Za kupčijsko in obrtniško zbornico) se od nemškutarske stranke priporočajo ti-le kandidati: Za kupčijski oddelek: kupci Kordin, Lasnik, Andrej Schreyer pa Zenari, vodja eskomptne banke iz Ljubljane, Dolence iz Kranja. Za obrtniški oddelek: tapcinar Doberlet, urar Rudholzer in kamnosek Peter Toman iz Ljubljane. 3. Za veliko obrtstvo, za katero narodnjaki niso postavili nobenega kandidata: tiskar Bamberg, načelnik stavbene družbe Maks Krenner in Karl Lukmann, načelnik obrtniške družbe. 4. Za rudarstvo: Okrajni glavar Vesteneck, menda za zaslug, da jim je v kupčijski zbornici pridobil večino. Narodnjaki! pokažite, da ste možje, in volite enoglasno može, ktere vam priporoča narodni volilni odbor!

(Kapiteljski arhiv.) Naš veleč. knez in škof so v škofijskem listu sprožili misel, da bi bilo jako koristno spisati zgodovino ljubljanske škofije kakor tudi posameznih fara. Marsikdo bi se rad lotil tega hvalevrednega dela, če bi imel le kaj pripomočkov za to. Naj bogatejši zaklad zlasti za zgodovino prejšnjih dob se hrani v kapiteljskem arhivu ljubljanskem, ki je skoraj eden najimenitnejših na Kranjskem. Ker je bil ta arhiv v velikem neredu, hoče ga sedaj g. Klun vsled želje visoko častitih gg. kanonikov vrediti ter mu izdeluje alfabetičen repertorij ali zapisnik vseh pisem, ki se v njem nahajajo, ktere ga je že dokaj dovršenega. Ko bode to delo dokončano in nastopi topleje vreme, bode razne snopiče v arhivu tako vredil, da bode sleherni prav lahko našel vse, kar koli bode želel, ter skupaj zbral in v zapisnik spisal tudi tiste spise in pisma, ki dozda še niso vredjeni. Bolj mikavne in znamenite reči hoče sim ter tje tudi objaviti v podlistku našega lista. Kdor bi tedaj rad kaj pisal o svoji fari, ali kaki imenitni dobi naše škofije, ter želi izvedeti dotične vire, naj se blagovoljno obrne do g. Kluna, ki mu bode po alfabetičnem zapisniku prav rad naštel in natančneje zaznamoval vse vire, ki se o dotični reči nahajajo v omenjenem arhivu, da se že skoraj dejansko začne izvrševati lepa misel višjega pastirja o natančnejši zgodovini krasne naše škofije. Kolikor dosedanje delo kaže, je v kapiteljskem arhivu zlasti veliko dokumentov, ki zadevajo fare na Gorenjskem, pa kapiteljske in škofove fare na Koroškem in Spodnjem Štajarskem.

(Včerašnji somen) bil je še precej dobro obiskovan, zlasti se je na živinskem trgu ljudi vse trlo. Goveje živine se je bilo prignalo mnogo, in mnogo tudi precej drago prodalo, konj pa je bilo manj, in ne posebno dobrih, kupcev zanje tudi malo.

Razne reči.

— Narodna čitalnica Novomeška napravi v letošnjem predpustu te-le veselice: Dne 20. januarja „Venček“. Dne 2. februarja „Vodnikovo svrčanost“. Dne 10. februarja „Tombolo s plesom“. Dne 17. februarja „Venček“. Dne 5. marca „Maškarado“. Začetek vsake veselice ob pol 8. uri zvečer. K obilni vdeležbi vlijudno vabi Odbor.

— Turška deklica. Pred nekimi dnevi je več ruskih častnikov iz Bulgarije po železnici došlo v Tergovistej pri Bukareštu z neko

komaj 3 letno deklico, za katero so prav po očetovsko skrbeli. Na vprašanje, čegavo da je to dete, pripovedoval je neki častnik, da je v neki vasi, ko so pri napadu ruskem Turki bežali, krogla zadela nekega Turka, ki je že mrtev svoje zdravo dete trdo oklenil s svojima rokama. Častniki so deklico vzeli seboj in jo bodo na polkove stroške izredili.

— Mali deček bil je pri kosilu, nazadnje jel je jokati; vprašan po vzroku odgovoril je, da joka zato, ker ne more zarad si-tosti več jesti. Tolažijo ga, da si sme v žep dajati, kolikor ga veseli; a on ihti rekoč; „ti so pa že tudi polni.“

— Šolske sestre našel ljubegospa v Gorici naznanjajo, da se je srečkanja dobrodelne loterije za zidanje nove kapele, ki bi bile imele biti 9. decembra, odložilo, ker se je spečalo premalo lozov. Deležnikom se bode že naznanilo, kedaj da se bode to srečkanje vršilo.

— Tržaški lahoni so hoteli v četrtek, to je na dan pogreba kralja Viktorja Emanuela, ponavljati svoje demonstracije. Pa policija je vsem nerodnostim še o pravem času v okom prišla. „Soči“ se piše, da sta bila v kasarni pripravljena celo 2 batalijona Khunovega polka, ki bi bila napravila red, če bi bilo treba, in da so tržaške demonstracije napravile na Dunaji reki zelo nepovoljen vtis, o katerih si g. dopisnik obeta ugodnih nasledkov. Mi te nade ž njim ne delimo. Na Dunaju res sicer spoznavajo, da je skrajni čas na noge stopiti proti nesramnim in predrznim lahonom po Goriškem, Tržaškem in Primorskem, ki vedno škilijo čez meje avstrijske na Italijansko, toda nikakor ne pričakujemo, da si tega želimo da bi hoteli Lahonstvo zadušiti s podporo slovenskega živelja v omenjenih deželah, marveč iz nekterih znamenj sodimo, da bodo skušali to doseči zopet s p o n e m č e v a n j e m. Morda je bil ravno s tem v zvezi zadnji deželni svet goriški, ki je 16. t. m., kakor piše „Soča“, razpravljajl pra važne zadeve, o katerih pa dozda še ni mogla nič zvedeti, ki bode pa morda že v prihodnjem listu potrdila naše muenje.

— V Gorici je bil 11 letni učenec ljudske šole, ki je 18. dec. p. l. realca Pungengruberja zabodel v pljuča. 12. t. m. obsojen na 20 dni zapora. Tudi mora strške povrniti ranjenemu, kteremu gre bolje.

Eksekutivne dražbe.

22. januarja: 2. Gorenc iz Prilog, v Mokronogu. Frank iz Celja, 2. Škerl iz Sovz, 2. Vičič iz Trnovca, 2. Lozar iz Verbova, 2. Lozar iz Verbiče, 2. Hervatin iz Jablanice, 2. Celigoj iz Postenja, vsi v Bistrici. 2. Požar iz Narina, v Postojni. 2. Rovar iz Podkrajca, v Vipavi. 1. Čuč iz Landola, v Senožečah, 2. Teran iz Nasovč, v Kamniku. 2. Zupančič iz Sardinje vasi, v Trebnjem. 1. Pregel iz Ustij, v Litiji. 1. Veber iz Zalega loga, v Loki. 2. Pšibil v Ljubljani. 1. Rahne iz Dragočanja, v Kranji.

Umrli so:

Od 16. do 18. januarja: Tomaž Zidaven, del. 27 l. za gnojenjem. Peter Martinak, tokavec 45 l., za jetiko. Marija Ghing, vradn. sl. v., in Noža Suhadolec, gostinja 64 l., obe za vtriplj pljuč. Amalja Mülleret, parovoznikov o. 1^a, l., za sniščo.

Loterijske številke 19. januarja.

Na Dunaj: 17, 6, 38, 56, 86.

V Gradcu: 64, 81, 20, 78, 46.

Telegrafične denarne cene 21. januarja.

Papirna renta 63.85 — Sreberna renta 64. — Zlataranta 74.95. — 1860letno državno posojilo 114.50 Bankine akcije 841 — Kreditne akcije 221.50 — London 118.55 — Srebro 103.15. — Ces. kr. cekini 5.58. — 20 frankov 9.44.

Blaznikovi dedič v Ljubljani.